

**Беседа Епископа Атанасија (Јевтића) на Благовести 2009. године у манастиру
Ћелије поводом 30-годишнице упокојена оца Јустина**

Све што је Бог имао у срцу своје, у дубини Љубави Своје, у благовољењу Своје од вечности, данас је саопштио, рекао, објавио, благовестио. Благовесник анђеоло је најавио Богородици највећу благовест, највећу радосну, благу, добру, спасоносну вест. Дакле, Благовест је највећа и радосна вест спасења. Син Божји, Син Једног Оца је, да би свако људско биће постало Син Божји, онај, по природи Јединородни, постао Прворођени међу многим браћом; а ми, по природи створења, постајемо усиновљени - браћа Његова, а деца Божија. Благовесник те благовести арханђелове, светотројичне, свеспасоносне, био је данас Свети Арханђеоло Гаврило. А у нашем времену благовесник је, опет, анђеоло у телу, Благоје - Отац Јустин, који је рођен на овај дан на који прослављамо и 30 година од његовог пресељења у Црство Небеско. Сав је био Благовест и благовестив. Сав је био Јеванђеље и Јеванђелиста.

Отац Јустин је говорио на овоме месту у овој светињи, у овоме народу, у овоме веку да постоји, нажалост, и горковест. То је сурогат за којим људи јуре и трче као што је Адам за лажима ђавољим појурио. И који је резултат био што га је послушао? Нађе се наг, скрива се од Бога. Отац Јустин је био Благовесник, али је говорио и о горчини горковести, и то немојмо да заборавимо. Пророк кога је Бог дао у наше време! А проверен је тиме што је био гоњен, прогоњен и оно што су били сви Божји пророци. Срцем је од детињства желео да буде мученик, и узео је име Светог мученика Јустина, али му је Бог дао да по савести, вољи, хтењу и по извољењу буде мученик. Зато је песник светогорац, написавши службу са тропаром и кондаком, назвао Оца Јустина новим Исповедником, новим Богословом, тј. мучеником по произвољењу, по хтењу. Мучеништво није да га провоцирамо, јер треба да пожалимо и оне гонитеље. Каква ће бити њихова судбина зато што гоне исповеднике Христове? Али, с друге стране, не треба одступити кад дође час да се да сведочанство о исповедању Христа, тј. признању Њега за оваплоћење и остварење Благовести спасења. Његово име је ИСУС (ЈЕШУА), што значи и спасење и Спаситељ. Зато је, када му је донет, старац Симеон на Сретење рекао „видеше очи моје Спасење Твоје“. У јеврејском је и спасење и спаситељ иста реч. Сведочио је Отац Јустин о томе Спасењу. Нови Исповедник - али проверен! У исто време

нови Пророк, нови Богослов! Велики знак и дар Божји нашем времену! Из Врања, с југа, овде у Србији, а на граници осталих српских крајева и земаља, сведочио је са љубављу, жртвом, озбиљношћу, са одговорношћу и строгошћу, а Јеванђелском Речју Благовести спасења.

Посебно се вама обраћам, драга децо, јер је Отац Јустин опомињао на речи Господње да сви будемо као деца. Сведочио је да је Бог послао Сина Свог у овај свет, и било у каквом стању да је свет, има спасења јер има Спаситеља. Кад је овде проповедао, наишао је неки новинар који се после подругивао у несрећној „Политици“. После тога Јустин је завршио беседу речима Пророка Јеремије „проклет човек који се узда у човека“. А тај новинар је иронисао са тиме, као што најчешће и иронишу. Отац Јустин се насмејао: „Ех, нека их“. Кад се човек узда само у човека, било у себе, било у Европску Заједницу, или, не знам све какве „евроатланске интеграције“, онда је тај човек проклет. Али је Бог постао човек, да не буде човек проклет, него да испуни човека Богом, да постане Богочовеком - Син Божји - боголико створење, неутуђиво, неопозиво боголико! И Отац Јустин је био овде проповедник, сведок и исповедник, не само Бога, него истинског човека. Данас је човек углавном располућен и, поготово, одвојен од Бога. Пробајте да у Европи кажете реч: БОГ! Нема је ни у такозваном Уставу, нема је нигде! А има - чега све нема: рашчовечења човека, обешчовечења човека, има „подчовека“, како говори Отац Јустин, или, у бољој варијанти „качовека“ који тек што има шансу да постане човек. Шта нам сада намећу уместо човека? Чак је Пилат, представник римске власти, рекао: ево човека! Ја овде покушавам да мало подсетим на Авине речи. Није мрзео Европу, али није био идолопоклоник Европе. Говорио је попут Достојевског. Европа је нама мила, али, Европа је гробље без Христа; окречени гробови ако нема Бога који васкрсава човека из гроба. Сав његов пут (човеков), сва његова достигнућа, сва цивилизација је, говорио је Отац Јустин оно што и он каже, храна за црве у гробу. Говоре нам: ми хоћемо у Европу! А ми хоћемо у Цраство Небеско! Ако Европа не воду у Цраство Небеско не треба нам!

Говорио је неко недавно да је наша будућност НАТО, и то је било на дан бомбардовања једног невиног народа. А ја кажем, говорећи пророчку реч: ако је то будућност српског народа - нек је проклета! Будућност је наша да се царство земаљско споји са Царством Небеским, а не да буде проклето и одбачено, како иронишу: Срби су народ Царства Небескога. Није тачно! Срби су народ култа мртвих. Није тачно! Све пароле и слогане који долазе са стране намећу се српском народу. Срски народ је народ живих! Царство Небеско освећује и осмишљује земаљско царство, и само такав земаљски живот и све што је у њему, и људи, и држава, и просвета и сва људска делатност Богом је благословена. Али, није она сама себи циљ, него „иштите најпре Црство Небеско и правду његову, а остало ће вам се придодати“. Није нас Бог створио да нас све казни на овоме свету, и није овај свет овакав какав је изишао из руку Божијих. Сећате се великог Солжењицина који је био и велики пријатељ Оца Јустина. Не трпи европска цивилизација никога ко није по њеној мери! А она нас сакати према својим мерама, према

својим зупчаницима, па нас меље. Нек иду с милим Богом! „Бог с њима“, што кажу браћа Руси. Ми ћемо својим путем, усправни као човек. Човек усправан, кад стане, говорили су оци и мученици од првих векова, и кад рашири руке - то је живи ходећи Крст! Али, не крст као само мука, страдање, патња и једностраност и посуновраћења, него као Крст који води у Васкрсење. То је пут српскога народа - пут Богочовека! Пут Богочовека је пут усправнога, боголиког, христоносног, духом испуњеног и бесмртног човека. Отац Јустин је био проповедник Благовести Вечнога Живота, бесмртности.

Сећају се млади, ако су читали, да је Отац Јустин, тек поставши доцент, на молбу београдске омладине која је покренула један часопис, написао мали текст о револуционарности Светога Саве. Прави револуционар је био Свети Сава јер се побуио против смрти, трулежности, пропадљивости, против лажнога идола кога су истакли уместо Бога Живога па га пргласили човеком богом, или не знам каквим све именима! Децо, подсећам на оно што је Отац Јустин нас све време подсећао: да је човек само са Богом заиста човек. Сећате се како је Меша Селимовић рекао, али једнострано и у једној посуновраћеној средини, да је човек са Алахом увек на штети. По Оцу Јустину „човек са Христом је увек на добитку. Шта ће нам Бог“, говорио је, „који не зна шта је човек, какав је људски живот, људско тело, људски бол, људска смрт?. Само Бог који је прошао људски живот у свим његовим стањима и фазама и прошао кроз смрт и изашао из гроба, само тај Бог вреди и заслужује и достојан је да буде Бог човека. Најгори бог кога човек може да изабере је сам човек, најлошији идол, насупрот човеку који је неутуђиво обдарен ликом Божијим, талентима, способностима, даровима, али слободан да изабера свој пут да не би Бог био тиранин и наметљивац“. Сетимо се Адама. Бог није хтео робове него синове. Зато каже Господ у Јеванђељу које се чита у служби Оцу Јустину: ако ко хоће за Мног да иде, нека понесе Крст свој. А Крст свој је тај људски усправни став достојан човека, Бога и Вечнога Живота. Нека би благовест Оца Јустина на овај његов празник и празник Богородице, на 30-годишњицу његовог блаженог упокојења, подсетио нас на то да смо Богом запечаћени. Највећа несрећа и трагедија је кад то у себи бришемо, мењамо, фалсификујемо, кривотворимо. Само већу несрећу тиме стварамо човеку. Наравно, човек је слободан да изабере, али и одговоран за оно што је изабрао. Нека би нас Отац јустин подсетио на тај прави избор, на избор Јустина Мученика, на избор Натанаила, на избор Светога саве и Светога Владике Николаја, на избор овога народа који се зове Косовски избор.

Зашто славимо Косовски завет? Зато што је било опредељење за Царство Небеско, али и борба за истинско земаљско царство. Борио се Свети Кнез великомученик, три коња под њим су убијена, седам рана је носио, и положио је свој живот јер се определио за Царство Небеско. Не верујте онима који деле Небо од земље! Лажу вас! Човек је биће небоземно. Ако заборави земљу па се вине само у небо, у разне мистике, зилотизме и једностраности, а има их и на Истоку и на Западу колико хоћете - нечовек је! Пориче да је Бог постао човек и показао вредност и достојанство човека. Исто тако је неправедан нечовек који човека своди само на земљу и на тело, на ову тамницу која се зове свет ако

нема отворено небо. Човек је богочовечанско биће, као што је говорио Отац Јустин. Човек је биће коме је заповеђемо да постане Бог и снабдевен је потенцијалима да постане Бог! Али не отмицом, како му је понудио ђаво, него сарадњом, љубављу, синергијом. Зато, држимо се Православља, не као искључивости и мржње према другима, него као једноставног исповедања, сведочења и доживљавања истине о богочовечанском назначењу човека, о потенцијалу богочовечанском и о могућности тога остварења у заједници са Богом Живим и са другим боголиком људима, а то је - Црква. Црква је заједница деце Божије око Јединородног Детета Божијег Христа. „Велика је тајна“, како је говорио велики Патријарх Фотије, кум нас Словена, „како је Бог постао човек и остао Бог да нас учини боговима по благодати, а да останемо људи“. То је била Благовест Оца Јустина и ништа мање од тога. На то вас подсећам и у име домаћина захваљујем свима присутнима. Отац Јустин је жижа, језгро и сабориште које нас све сабира. Нека вам, драга децо, ово остане као трајна успомена. Немојте да вам срце освајају друге лажљиве, варљиве и виртуелне ствари, нажалост, поразне. Њих је Отац Јустин називао врућим песком којим жедан у пустињи покушава да угаси жеђ. Нека је благословен Бог Благовесник и Благовест Његова Пресвете Богородице и Христос Спаситељ и Његов благовесник Свети Ава Јустин. Нека сте сви благословени Богом Благовесним, Богом Спасоносним, Богом Човекољубивим, Оцем, Сином и Духом Светим, и сада и у вечности. Амин!"